

Spis treści

Wstęp.

Czynnik ludzki w przekładzie literackim – teorie, historie, praktyki • 11

| TEORIE

ELŻBIETA MUSKAT-TABAKOWSKA

Pies na krótkiej smyczy na chwiejnym mostku • 17

TAMARA BRZOSTOWSKA-TERESZKIEWICZ

Co widzi „burlicze oko”? Przekład literacki jako zdarzenie percepcyjne • 39

MAŁGORZATA GORCZYŃSKA

Od „obrazu” do „głosu”: Mira Rosenthal przekłada Tomasza Różyckiego • 61

AGNIESZKA WALIGÓRA

Ja tłumaczę – Ja piszę? O przekładzie wierszy autotematycznych • 77

BEATE SOMMERFELD

Poetyka performatywności w przekładzie – Ryszard Wojnakowski jako tłumacz liryki Friederike Mayröcker • 103

| HISTORIE

BARBARA BIBIK

Zapomniani tłumacze starożytnych greckich tragedii • 123

JADWIGA MISZALSKA

Działalność tłumaczek a polski kanon literatury włoskiej:

Waleria Marrené-Morzowska i Zofia Ernstowa • 139

IGOR TYŠŠ, EDITA GROMOVÁ

Taking Matters into our Own Hands:

Humanizing Slovak Translation History • 157

| PRAKTYKI

ELIZA PIECIUL-KARMIŃSKA

„Nadpisane w tłumaczeniu”, czyli historia plagiatu tłumaczeniowego baśni braci Grimm • 179

KAROLINA DROZDOWSKA

Beret niebieski czy zielony? Refleksje o miejscu autora w procesie przekładu współczesnej literatury norweskiej • 197

JOANNA SOBESTO

Wszepochebna niewidzialność. Pawła Hulki-Laskowskiego tożsamość tłumacza w kontekście spolszczeń serii amerykańskich książek edukacyjnych „Cnotą a prawdą” • 217

DOROTA PIELORZ

„Festiwal kanadyjskiej pisarki”, czyli o mniej znanych polskich tłumaczeniach *Anne of Green Gables* Lucy Maud Montgomery • 235

ANETA WIELGOSZ

Autocenzura w pierwszych polskich przekładach Gianniego Rodariego • 255

AGNIESZKA GICALA

Translations as Icebergs, Translators as Navigators: a Poetic Case Study • 267

| HUMANISTYKA CYFROWA

INEZ OKULSKA

O wiele więcej niż Google Translate, czyli komputerowe przetwarzanie języka naturalnego (NLP) w translatoryce i translatologii • 283

JOANNA STUDZIŃSKA

Test Turinga dla (automatycznego) przekładu poezji • 299

FRANCO MORETTI

Under which King, Bezonian? Literary Studies between Hermeneutics and Quantification • 315

| ESEJE KOMPARATYSTYCZNE

IZABELLA ŁABĘDZKA

Gao Xingjian's Dialogue with Literary and Visual Traditions • 331

ŁUCJA IWANCZEWSKA

Fermentacja. Slavs and Tatars i performatywna propozycja dla polskiej kulturowej komparatystyki • 345

| POLEMIKI

KAROLINA ĆWIEK-ROGALSKA

Pytania bez odpowiedzi. *Krajobrazy Zagłady* z perspektywy kulturowej • 361

PIOTR KOWALEWSKI

Historia komunizmu spleciona między państwami: nowe perspektywy badań w Europie Środkowo-Wschodniej • 373

Contents

Introduction.

The Human Factor in Literary Translation – Theories, Histories, Practices • 10

| THEORIES

ELŻBIETA MUSKAT-TABAKOWSKA

A Dog on a Short Leash on a Rickety Foot-bridge • 17

TAMARA BRZOSTOWSKA-TERESZKIEWICZ

What Does “Burluik’s eye” See? Literary Translation
as a Perceptual Event • 39

MAŁGORZATA GORCZYŃSKA

From Image to Voice: Mira Rosenthal Translates Tomasz Różycki • 61

AGNIESZKA WALIGÓRA

I’m Translating – Am I Writing? On Translating Self-referential Poems • 77

BEATE SOMMERFELD

Poetics of the Performative in Translation – Ryszard Wojnakowski
as the Translator of Friederike Mayröcker’s Poetry • 103

| HISTORIES

BARBARA BIBIK

The Forgotten Translators of Ancient Greek Tragedies • 123

JADWIGA MISZALSKA

Translator's Activity and the Italian Literary Canon in Poland:
Waleria Marrené-Morzowska and Zofia Ernstowa • 139

IGOR TYŠŠ, EDITA GROMOVÁ

Taking Matters into our Own Hands:
Humanizing Slovak Translation History • 157

| PRACTICES

ELIZA PIECIUL-KARMIŃSKA

Overwritten in Translation or a Translation Plagiarism
of Grimms' Tales • 179

KAROLINA DROZDOWSKA

A Blue or a Green Beret? Some Thoughts on the Author's Role in Translating
Modern Norwegian Literature • 197

JOANNA SOBESTO

Omnipresent Invisibility. The Identity of the Translator: the Case of Paweł
Hulka-Laskowski and His Translation of the *Self and Sex* Book Series • 217

DOROTA PIELORZ

'A Festival of the Canadian Writer' or on the Lesser Known Polish
Translations of *Anne of Green Gables* by Lucy Maud Montgomery • 235

ANETA WIELGOSZ

Self-Censorship in the First Polish Translations of Gianni Rodari • 255

AGNIESZKA GICALA

Translations as Icebergs, Translators as Navigators: a Poetic Case Study • 267

| **DIGITAL HUMANITIES**

INEZ OKULSKA

Far Beyond Google Translate: Natural Language Processing (NLP)
in Translation and Translatology • 283

JOANNA STUDZIŃSKA

The Turing Test for the (Machine) Translation of Poetry • 299

FRANCO MORETTI

Under which King, Bezonian? Literary Studies between Hermeneutics
and Quantification • 315

| **COMPARATIVE ESSAYS**

IZABELLA ŁABĘDZKA

Gao Xingjian's Dialogue with Literary and Visual Traditions • 331

ŁUCJA IWANCZEWSKA

Slavs and Tatars and the Performative Proposal for Polish
Comparative Culture Studies • 345

| **POLEMICS**

KAROLINA ĆWIEK-ROGALSKA

Questions without Answers. *Landscapes of the Holocaust*
from a Cultural Perspective • 361

PIOTR KOWALEWSKI

The History of Communism Intertwined between Countries:
New Perspectives for Research in Central and Eastern Europe • 373